

do Uchwały Nr 2/2017  
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej  
z dnia 12 stycznia 2017 r.

**RAPORT Z WIZYTACJI**  
**(profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 6-7.11.2017 na kierunku**

**architektura wnętrz**

**prowadzonym**

**na Wydziale Sztuk Wizualnych w Akademii Sztuki w Szczecinie**

**Warszawa, 2017**

## Spis treści

|                                                                                                                                                                                                                                      |                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| 1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu .....                                                                                                                                                                                      | 4                                       |
| 1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....                                                                                                                                                                 | 4                                       |
| 1.2. Informacja o procesie oceny .....                                                                                                                                                                                               | 4                                       |
| 2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku .....                                                                                                                                                         | 5                                       |
| 3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej .....                                                                                                                                                                         | 6                                       |
| 4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....                                                                                                                                                                      | 8                                       |
| Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....                                                                                                                                                | 8                                       |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1 .....                                                                                                                                                                       | 8                                       |
| Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia .....                                                                                                                                    | 16                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....                                                                                                                                                                        | 16                                      |
| Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia .....                                                                                                                                                  | 16                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3 .....                                                                                                                                                                       | 24                                      |
| Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia .....                                                                                                                                                                               | 26                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....                                                                                                                                                                        | 26                                      |
| Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....                                                                                                                                              | 30                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....                                                                                                                                                                        | 30                                      |
| Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia .....                                                                                                                                                                           | 31                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....                                                                                                                                                                        | 31                                      |
| Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia .....                                                                                                                                                              | 32                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....                                                                                                                                                                        | 32                                      |
| Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia .....                                                                                                                        | 35                                      |
| Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....                                                                                                                                                                        | 35                                      |
| 8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....                                                                                                                   | 37                                      |
| Załączniki: .....                                                                                                                                                                                                                    | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia                                                                                                                                                                            | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego .....                                                                                          | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych                                                                                                                                                                         | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....     | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |
| Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).... | <b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b> |

Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa**Błąd!**      **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena**Błąd!**      **Nie zdefiniowano zakładki.**

## **1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu**

### **1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej**

Przewodniczący prof. Andrzej Głowacki członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Marek Średniawa ekspert PKA
2. prof. Andrzej Markiewicz ekspert PKA
3. mgr Maciej Markowski ekspert ds. postępowania oceniającego
4. Barbara Jura ekspert student

### **1.2. Informacja o procesie oceny**

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy dokonywała oceny programowej na kierunku architektura wnętrz, prowadzonym w wizytowanej podstawowej jednostce organizacyjnej Uczelni. Ocena kierunku została zainicjowana w związku ze spełnieniem przez kierunek przesłanek do jej podjęcia, m.in. zakończenie cyklu kształcenia na obu poziomach prowadzonych studiów. Została ona również przewidziana i odbywa się zgodnie z przyjętym harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej na rok akademicki 2017/2018.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeglądu prac dyplomowych i egzaminacyjnych, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, reprezentantami interesariuszy zewnętrznych, pracownikami i studentami ocenianego kierunku. Zespół Oceniający odbył również spotkanie z przedstawicielami Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, samorządu studenckiego oraz kół naukowych. Dokonano również wizytacji infrastruktury dydaktycznej Wydziału i Uczelni.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

## 2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                    |                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Nazwa kierunku studiów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Architektura wnętrz                                                                                                                                |                              |
| <b>Poziom kształcenia</b><br>(studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Studia I stopnia                                                                                                                                   |                              |
| <b>Profil kształcenia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ogólnoakademicki                                                                                                                                   |                              |
| <b>Forma studiów</b> (stacjonarne/niestacjonarne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | stacjonarne                                                                                                                                        |                              |
| <b>Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek</b><br>(w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia) | Obszar sztuki                                                                                                                                      |                              |
| <b>Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku</b><br>(zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)                                                            | Sztuki plastyczne / sztuki projektowe                                                                                                              |                              |
| <b>Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia</b>                                                                                                                                                                                                                                         | 6 semestrów<br>180 ECTS                                                                                                                            |                              |
| <b>Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Architektura wnętrz                                                                                                                                |                              |
| <b>Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Licencjat                                                                                                                                          |                              |
| <b>Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>6</b><br>1 osoba z tytułem naukowym profesora,<br>2 osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 3 osoby ze stopniem naukowym doktora |                              |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Studia stacjonarne</b>                                                                                                                          | <b>Studia niestacjonarne</b> |
| <b>Liczba studentów kierunku</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 61                                                                                                                                                 |                              |
| <b>Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych</b>                                                                                                                                                                                                                                                      | 2595 godzin                                                                                                                                        |                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                    |                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| <b>Nazwa kierunku studiów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Architektura wnętrz                                                                                |                              |
| <b>Poziom kształcenia</b><br>(studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Studia II stopnia                                                                                  |                              |
| <b>Profil kształcenia</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ogólnoakademicki                                                                                   |                              |
| <b>Forma studiów</b> (stacjonarne/niestacjonarne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | stacjonarne                                                                                        |                              |
| <b>Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek</b><br>(w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia) | Obszar sztuki                                                                                      |                              |
| <b>Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku</b><br>(zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)                                                            | Sztuki plastyczne / sztuki projektowe                                                              |                              |
| <b>Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia</b>                                                                                                                                                                                                                                         | 4 semestry<br>120 ECTS                                                                             |                              |
| <b>Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Architektura wnętrz                                                                                |                              |
| <b>Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | magister                                                                                           |                              |
| <b>Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 5<br>2 osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 3 osoby ze stopniem naukowym doktora |                              |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Studia stacjonarne</b>                                                                          | <b>Studia niestacjonarne</b> |
| <b>Liczba studentów kierunku</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 26                                                                                                 |                              |
| <b>Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych</b>                                                                                                                                                                                                                                                      | 1800 godzin                                                                                        |                              |

### 3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

| <b>Kryterium</b>                                                                                               | <b>Ocena stopnia spełnienia kryterium<sup>1</sup></b><br>Wyróżniająca / W pełni /<br>Zadowalająca/ Częściowa /<br>Negatywna |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni</b>                        | <b>W pełni</b>                                                                                                              |
| <b>Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia</b>             | <b>W pełni</b>                                                                                                              |
| <b>Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia</b>                           | <b>W pełni</b>                                                                                                              |
| <b>Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia</b>                                                        | <b>Zadowalająca</b>                                                                                                         |
| <b>Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia</b>                      | <b>Zadowalająca</b>                                                                                                         |
| <b>Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia</b>                                                    | <b>W pełni</b>                                                                                                              |
| <b>Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia</b>                                       | <b>W pełni</b>                                                                                                              |
| <b>Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia</b> | <b>W pełni</b>                                                                                                              |

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

**Tabela 1**

| <b>Kryterium</b>                                        | <b>Ocena spełnienia kryterium<sup>1</sup></b><br>Wyróżniająca / W pełni /<br>Zadowalająca/ Częściowa |
|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia</b> | <b>W pełni</b>                                                                                       |

Uczelnia pismem z dnia 29.01.2018 udziela pełnych i wyczerpujących odpowiedzi na otrzymany raport. Rada Wydziału na posiedzeniu 20.12.2017 podjęła uchwałę nr 32/2017/ załącznik nr 10/ w sprawie zmiany kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku Architektura Wnętrz studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Reagując na uwagi Zespołu Oceniającego władze Wydziału zmieniają dotychczasowe efekty kształcenia na 80% sztuki projektowe i 20% sztuki piękne. Zmiana sposobu przyporządkowania efektów kształcenia do wskazanych w rozporządzeniu dyscyplin pozwala na zaliczenie do minimum kadrowego studiów I i II stopnia dodatkowych 4 osób, które uprzednio ze względu na wskazanie wyłącznie jednej dyscypliny (sztuki projektowe) nie mogły być do niego włączone. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016

<sup>1</sup> W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r., poz. 1596) minimum kadrowe na kierunku studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim w obszarze kształcenia w zakresie sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. W przypadku studiów II stopnia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki minimum kadrowe stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Przedstawione warunki dotyczące minimum kadrowego zostały spełnione.

#### **4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej**

##### **Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni**

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

##### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1**

Wydział Sztuk Wizualnych, prowadzący wizytowany kierunek studiów, powstał w 2010 roku równocześnie z Akademią Sztuki w Szczecinie. Wydział jest kontynuatorem idei Wyższej Szkoły Sztuk Użytkowych, z której się wywodzi. Nadrzędną ideą Akademii Sztuki jest „zatrzymanie migracji utalentowanej młodzieży z miasta i regionu do innych ośrodków akademickich”. Uczelnia, w założeniu, ma stać się „nowoczesną multidyscyplinarną Akademią – wiodącą uczelnią artystyczną w Polsce”. Obie wymienione idee leżą u podstaw sformułowanych przez Uczelnię celów strategicznych: kształcenia na miarę XXI wieku; otwartości na nowe trendy w edukacji artystycznej i sztuce współczesnej oraz zbudowania dobrej marki Akademii. Powyższe idee i cele zostały sformułowane w dokumencie „Strategia 2013 – 2017” przyjętym uchwałą Senatu nr 56/2013 z dnia 25 czerwca 2013 roku. W sformułowanej strategii Wydziału Sztuk Wizualnych zadeklarowano jej powiązanie ze strategią uczelni. Strategia Wydziału zakłada poszerzenie multidyscyplinarności, zakłada również wpływ na jakość i estetykę życia w regionie oraz współpracę z lokalnymi oraz krajowymi przedsiębiorcami, biurami projektowymi, wydawnictwami i agencjami reklamowymi. Cele strategiczne, poza ogólnymi deklaracjami zawartymi w dokumencie, dotyczą działań skierowanych „do wewnątrz” na funkcjonowanie wydziału, a nie na oddziaływanie na otoczenie: „doskonalenie poziomu naukowego oraz rozwój nauczycieli akademickich”; „doskonalenie jakości kształcenia”; „promocja Wydziału”; „pozyskiwanie środków wydziałowych”. Nie mniej można z obu dokumentów (strategii Uczelni i strategii Wydziału) wyizolować idee, które powinny determinować koncepcję kształcenia na wizytowanym kierunku. Są to: multidyscyplinarność, atrakcyjność kształcenia powodująca zatrzymanie odpływu zdolnej młodzieży, współpraca z otoczeniem gospodarczym, doskonalenie jakości kształcenia. Tymczasem zdefiniowana koncepcja kształcenia nie odbiega od klasycznie



pojmowanej koncepcji kształcenia architektów wnętrz. Nie ma w niej pierwiastków multidyscyplinarności – efekty kształcenia odnoszą się w 100% do dyscypliny sztuk projektowych. Atrakcyjność kształcenia opiera się raczej na wykorzystywanej nowoczesnej infrastrukturze niż, na jakimś szczególnym rysie koncepcji kształcenia. Współpraca z otoczeniem gospodarczym opiera się na rozwiązaniach organizacyjnych (powołanie Centrum Przemysłów Kreatywnych), a nie na szczególnych cechach koncepcji kształcenia. Doskonalenie jakości kształcenia rozumiane jest raczej, jako rozwój kadry niż poszukiwanie nowych koncepcji kształcenia. Deklarowane w raporcie samooceny łączenie procesu dydaktycznego z wielokierunkową działalnością artystyczną jest tradycyjnym, dla akademii sztuk pięknych, podejściem do koncepcji kształcenia na kierunkach projektowych. Należy zauważyć, że pomimo takiej deklaracji nie wskazano innej, poza dyscypliną sztuk projektowych, dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia. Podsumowując należy stwierdzić, że koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku jest klasyczną koncepcją kształcenia architektów wnętrz, niesprzeczną z misją i strategią Wydziału.

Plany rozwoju kierunku dotyczą powołania specjalności formy użytkowej jest to kolejny krok w powielaniu schematu kształcenia w akademiach sztuk pięknych i kolejny krok w stronę przeciwną niż zmierzanie do multidyscyplinarności kształcenia. Powołanie specjalności formy użytkowej jest tym bardziej zaskakujące, że na Wydziale Malarstwa i Nowych Mediów prowadzony jest kierunek studiów wzornictwo. Wprowadzanie na kierunku kolejnych specjalności w ramach tej samej dyscypliny jest odwrotnością kształcenia opartego o multidyscyplinarność.

W koncepcji kształcenia ani w planach jej rozwoju nie jest widoczne dążenie do rozwoju umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że proces umiędzynarodowienia nie jest również ani elementem strategii Uczelni ani elementem strategii Wydziału. Jedynym elementem związanym z umiędzynarodowieniem procesu kształcenia jest niewielki udział kadry i studentów w programie wymiany Erasmus+.

W raporcie samooceny, jako interesariuszy zewnętrznych biorących udział w procesie ustalania i planowania rozwoju koncepcji kształcenia, wskazano „partnerskie placówki oświatowe i kulturalne”. Równocześnie stwierdzono, że „współpraca z interesariuszami zewnętrznymi pozwala na dostosowanie procesu kształcenia do wymogów lokalnego środowiska, aby kształcić absolwentów, których wiedza oraz umiejętności będą odpowiedzią na realne potrzeby rynku pracy”. Placówki oświatowe i kulturalne nie tworzą rynku pracy dla architektów wnętrz. Rynek pracy dla architektów wnętrz tworzą firmy projektowe (studia projektowe) i firmy wdrożeniowe działające w obszarze architektury i architektury wnętrz. Trudno oczekiwać, że placówki oświatowe i kulturalne będą w stanie przekazać informacje dotyczące potrzeb tego rynku pracy.

Analiza informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wskazuje na to, że rzeczywisty udział przyszłych pracodawców w procesie ustalania i ewentualnych zmian koncepcji kształcenia odbywa się w nieformalnym procesie wymiany informacji towarzyszącym współpracy w zakresie organizacji praktyk i warsztatów. W trakcie bezpośrednich kontaktów nauczycieli

akademickich z przedstawicielami firm, w których realizowane są praktyki studenckie przekazywane są informacje stanowiące przesłanki do opracowania ewentualnych zmian koncepcji kształcenia.

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek wykorzystwała wzorce i doświadczenia akademii sztuk pięknych prowadzących kierunek architektura wnętrz. Transfer wiedzy dotyczącej kształtowania koncepcji kształcenia nastąpił w naturalny sposób. Kadre kierunku po części tworzą osoby pochodzące z innych środowisk akademickich, co w naturalny sposób prowadzi do przenikania koncepcji kształcenia realizowanych na istniejących kierunkach. Z jednej strony jest to zjawisko pozytywne – pozwala na zbudowanie koncepcji kształcenia opartej o sprawdzone wzorce. Z drugiej jednak strony powoduje, że nie jest to koncepcja nowatorska, nie zawiera pierwiastków innowacyjnych. Równocześnie powoduje to niezgodność z zakładaną w strategii multidyscyplinarnością oraz nie realizuje postulatu otwartości na nowe trendy w kształceniu artystycznym.

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek nie jest wiodącym ośrodkiem artystycznym (w skali kraju), nie jest również wiodącym ośrodkiem w zakresie prowadzonych badań – posiada kategorię naukową B. Niemniej, należy stwierdzić, że zarówno prowadzona działalność artystyczna, projektowa jak i prowadzone badania są związane swoim zakresem z dyscypliną sztuki projektowej. Do tej właśnie dyscypliny odnoszą się efekty kształcenia wizytowanego kierunku.

W raporcie samooceny przedstawiono cały szereg prowadzonych przez jednostkę badań o różnym stopniu złożoności i różnym zakresie oddziaływania. Od działalności kadry związanej z uzyskiwaniem kolejnych stopni akademickich, poprzez działania, w których realizację zaangażowani są studenci, aż po badania, których znaczące wyniki przedstawiane są na forum międzynarodowym. Do najbardziej znaczących należą prace badawcze zogniskowane wokół rozwoju „wirtualnego świata Aheilos”. Prowadzone badania, a właściwie ich wyniki w naturalny sposób przenikają do dydaktyki. Stworzone i rozwijane w ich ramach wirtualne środowisko 3D staje się obszarem, w którym realizowane są prace studenckie. Prace studenckie funkcjonujące w tej przestrzeni poszerzają ją i równocześnie stają się materiałem badawczym.

Analiza raportu samooceny oraz informacji zebranych w trakcie wizytacji pozwala na stwierdzenie, że prowadzone przez jednostkę badania mają wpływ na kształcenie realizowane na wizytowanym kierunku studiów. Udział studentów w realizacji badań, stawianie zadań projektowych związanych z prowadzonymi przez kadrę badaniami, niejednokrotnie prowadzące do podsumowań w formie publikacji lub wystawy, ma niewątpliwy wpływ na realizowane kształcenie. Najpełniej jest to widoczne w przypadku wirtualnego środowiska 3D Aheilos wykorzystywanego w pracy dydaktycznej. Innym przykładem może być udział studentów w programie badawczym „Rondo – plac o niedefiniowanej funkcji” lub działalność koła naukowego „Trójkąt” w ramach programu badawczego „Cubetura”.

Efekty kształcenia dla wizytowanego kierunku na poziomie studiów I stopnia zostały przyjęte Uchwałą nr 32/2013 Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie podjętą w dniu 8 maja 2013 roku.

Efekty kształcenia dla wizytowanego kierunku na poziomie studiów II stopnia zostały przyjęte Uchwałą nr 90/2014 Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie podjętą w dniu 3 kwietnia 2014 roku. Obie uchwały zostały dołączone do raportu samooceny.

Porównanie opisu kierunkowych efektów kształcenia dla poziomu studiów I stopnia z opisem efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki (załącznik nr 8 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego Dz.U. Nr 253, poz. 1520) pozwala stwierdzić, że 34 z opisanych 38 efektów kształcenia są spójne z deklarowanymi efektami obszarowymi. Trzy z przyjętych dla wizytowanego kierunku efektów kształcenia – K\_W08, K\_W10 oraz K\_W11 – nie zostały przyporządkowane do żadnego z efektów obszarowych.

Effekt K\_U10 „wykazuje umiejętność uwzględniania specyficznych wymagań zlecniodawcy oraz innych ograniczeń projektowych dotyczących realizacji zadania (jak np. trudne warunki przestrzenne, ograniczenia materiałowe czy ekonomiczne)” został przyporządkowany do efektu obszarowego A1\_U21 „posiada doświadczenie w realizowaniu własnych działań artystycznych opartych na zróżnicowanych stylistycznie koncepcjach wynikających ze swobodnego i niezależnego wykorzystywania wyobraźni, intuicji i emocjonalności”. Opis efektu K\_U10 dotyczący wiedzy na temat uwarunkowań pracy projektowej jest niespójny z opisem obszarowego efektu A1\_U21 dotyczącym umiejętności wykorzystywania wyobraźni, intuicji i emocjonalności w realizowaniu własnych działań artystycznych.

Porównanie opisu kierunkowych efektów kształcenia dla poziomu studiów II stopnia z opisem efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki (załącznik nr 8 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego Dz.U. Nr 253, poz. 1520) pozwala stwierdzić, że 22 z opisanych 29 efektów kształcenia jest spójnych z deklarowanymi efektami obszarowymi. Kierunkowy efekt K\_W10 nie został przyporządkowany do żadnego z efektów obszarowych.

Kierunkowy efekt K\_W02, jako jedyny został przyporządkowany do efektu obszarowego A2\_W10 (oraz do efektu A2\_W08 – jako nie jedyny). Obszarowy efekt A2\_W10 dotyczy „umiejętności tworzenia prac artystycznych o dużym stopniu oryginalności na podstawie wiedzy o stylach w sztuce i związanych z nimi tradycjami twórczymi”. Opis kierunkowego efektu K\_W02 „ma poszerzoną wiedzę w zakresie wykorzystania różnych mediów w projektowaniu architektury wnętrz i wystawiennictwa” nie odnosi się ani do umiejętności tworzenia prac o dużym stopniu oryginalności ani do posiadania wiedzy o stylach w sztuce i tradycjach twórczych ani do relacji pomiędzy posiadaną wiedzą w podanym zakresie do umiejętności tworzenia. Żaden inny przyjęty efekt kierunkowy nie odnosi się do powyższego efektu obszarowego (A2\_W10), należy zatem stwierdzić niespójność przyjętych efektów kształcenia dla poziomu studiów II stopnia z opisem efektów obszarowych w zakresie zdefiniowanym w opisie efektu A2\_W10.

Kierunkowe efekty K\_W03 „posiada wiedzę w zakresie historii architektury wnętrz i mebla”; K\_W04 „posiada ogólną wiedzę w zakresie teorii sztuki współczesnej” oraz K\_W07 „orientuje się w zagadnieniach dotyczących projektowania w krajobrazie kulturowym” zostały przyporządkowane do obszarowego efektu A2\_W09, którego opis zawiera warunek dysponowania wiedzą „rozszerzoną” dotyczącą również kontekstu historycznego i kulturowego sztuk plastycznych. Wszystkie wymienione trzy efekty kierunkowe nie spełniają tego warunku.

Kierunkowy efekt K\_W08 „zna przepisy prawne dotyczące prawa autorskiego oraz prawa architektoniczno-budowlanego” został przypisany do obszarowego efektu A2\_W11. Wskazany efekt obszarowy dotyczy „zrozumienia wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowanego kierunku studiów” oraz „wykorzystania tej wiedzy dla dalszego artystycznego rozwoju”, a nie znajomości prawa.

Kierunkowy efekt K\_U01 „umie wykorzystać zdobytą wiedzę warsztatową i teoretyczną w kreowaniu własnego wizerunku, jako twórcy, projektanta i artysty” został przyporządkowany do obszarowego efektu A2\_U11. Wskazany efekt obszarowy dotyczy „posiadania rozwiniętej osobowości artystycznej”, która ma umożliwić „tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych”. Oba opisy nie są spójne, umiejętność wykorzystania wiedzy oraz kreowanie własnego wizerunku nie jest tożsame z posiadaniem rozwiniętej osobowości artystycznej.

We wskazanych wyżej zakresach efekty kształcenia określone dla wizytowanego kierunku są niespójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia w zakresie sztuki.

Zgodnie z zarządzeniem nr 9/2016 Rektora Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie dokumentacji dotyczącej programów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia, sporządzono karty bloków, karty kursów i matryce kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do bloków kursów modułów kształcenia (osobno dla obu poziomów studiów). Nie można dokonać wprost analizy spójności szczegółowych efektów kształcenia zdefiniowanych dla modułów zajęć tworzących program studiów z przyjętymi dla wizytowanego kierunku studiów efektami kształcenia. W „matrycach kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do modułów kształcenia i bloków kursów” (zwraca uwagę odmienność nazwy dokumentu w stosunku do cytowanego wyżej zarządzenia) znajdują się odniesienia efektów kształcenia poszczególnych bloków do przyjętych kierunkowych efektów kształcenia. W poszczególnych kartach bloków znajdują się (pozycja D1 w karcie bloku) „efekty kształcenia dla bloku (EKB)” oraz ich odniesienie do „efektów kierunkowych (EKK)” i „efektów obszarowych (EKO)”. Opisy „efektów kształcenia dla bloku” w przeważającej większości są literalnymi powtórzeniami „efektów kierunkowych”. Co prowadzi do, niekorzystnej ze względu na czytelność, redundancji informacji.

Przykład zapisu z dokumentacji. Studia poziomu I stopnia. Opis efektu kształcenia BP\_W04 zdefiniowanego dla bloku praktyk: „zna powiązania i zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów na kierunku Architektura Wnętrz”. Efekt ten został przyporządkowany do kierunkowego efektu KW\_09: „zna powiązania i zależności pomiędzy

teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów na kierunku Architektura Wnętrz”. Oba zapisy są tożsame. W karcie bloku „podstawy – kursy misyjne” znajduje się efekt kształcenia BP\_06: „zna powiązania i zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów na kierunku Architektura Wnętrz”. Opis efektu jest tożsamy z cytowanym opisem kierunkowego efektu KW\_09. Ten sam opis znajduje się w karcie bloku „kierunkowego rozszerzonego” dla efektu BKR\_W04; w karcie bloku „techniki wspomagające projektowanie” dla efektu BT\_W03; w karcie bloku „kierunkowego wprowadzającego” dla efektu BKW\_W02 oraz w karcie bloku „zaawansowanego kierunkowego dyplomowego” dla efektu BKZ\_W04. Podsumowując efekt kształcenia zdefiniowany jako: „zna powiązania i zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów na kierunku Architektura Wnętrz” występuje w dokumentacji kierunku studiów jako „efekt kierunkowy” KW\_09 oraz jako efekt BP\_W04, BP\_06, BKR\_W04, BT\_W03, BKW\_W02, BKZ\_W04 dla różnych bloków.

W kartach przedmiotów znajdują się odniesienia efektów kształcenia zdefiniowanych dla danego przedmiotu do „efektów bloku (EKB)”, „efektów kierunkowych (EKK)” oraz „efektów obszarowych (EKO)”. Przy czym opis „efektów bloku” i „efektów kierunkowych” w przeważającej mierze jest tożsamy.

Powyżej opisany sposób zapisu odniesień efektów kształcenia zdefiniowanych dla poszczególnych kursów (przedmiotów) do efektów kierunkowych jest mało czytelny. Zwłaszcza wobec braku macierzy (matryc) odniesienia efektów kształcenia zdefiniowanych dla kursów (przedmiotów) w stosunku do efektów kształcenia zdefiniowanych dla bloków.

Wskazana powyżej nadmiarowości informacji powoduje nieczytelność powiązań pomiędzy efektami kształcenia zdefiniowanymi dla kursów (przedmiotów) i efektami kształcenia przyjętymi dla wizytowanego kierunku. Niemniej jednak, należy stwierdzić znaczną pomiędzy nimi spójność. Znaczną, a nie całkowitą, ponieważ wśród efektów kształcenia zdefiniowanych dla poszczególnych bloków znajdują się takie, które nie mają odniesienia do efektów kierunkowych albo do efektów obszarowych. Natomiast wśród efektów kształcenia zdefiniowanych dla poszczególnych kursów znajdują się efekty niemające odniesienia do efektów zdefiniowanych dla bloków albo efektów zdefiniowanych dla kierunku albo efektów obszarowych.

Analiza dokumentu „matryca kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do modułów kształcenia i bloków kursów” pozwala na stwierdzenie, że wszystkie efekty kształcenia zdefiniowane dla bloku praktyk odnoszą się do tych samych efektów kierunkowych, do których odnoszą się efekty kształcenia zdefiniowane dla bloku kierunkowego zaawansowanego. Efekty kształcenia zdefiniowane dla bloku praktyk i dla bloku kierunkowego zaawansowanego zostały opisane identycznie jak efekty kierunkowe. Oznacza to, że dany efekt kierunkowy tożsamy z efektem zdefiniowanym dla bloku zostaje osiągnięty, jeśli zostanie osiągnięty efekt zdefiniowany dla bloku. Oznacza to z kolei, że do osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia tożsamy z efektami zdefiniowanymi dla bloku wystarczy realizacja kursów wchodzących w skład tego bloku. Oznacza to z kolei, że do osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia tożsamy z efektami zdefiniowanymi dla bloku może wystarczyć realizacja

kursów wchodzących w skład tego bloku. To samo dotyczy bloku kierunkowego rozszerzonego. Realizacja kursów z tego bloku jest zbędna. Efekty kierunkowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego bloku również z założenia są osiąganiane wraz z osiągnięciem efektów kształcenia zdefiniowanych dla bloku kierunkowego zaawansowanego (ich opis jest tożsamy z opisem efektów kierunkowych).

Pomijając powyżej opisany brak logiki w zdefiniowaniu relacji kierunkowe efekty kształcenia – efekty kształcenia zdefiniowane dla bloków – efekty kształcenia, zdefiniowane dla kursów (przedmiotów) i analizując bezpośrednie relacje pomiędzy kierunkowymi efektami kształcenia i efektami kształcenia zdefiniowanymi dla poszczególnych kursów (zajęć) oraz same efekty kształcenia zdefiniowane dla kursów należy stwierdzić, że te ostatnie są sformułowane w sposób zrozumiały. Oznacza to, że można pominąć efekty kształcenia zdefiniowane dla bloków, które są tożsame z efektami kierunkowymi, a efekty kształcenia zdefiniowane dla kursów (przedmiotów) są sformułowane w sposób umożliwiający ich zrozumienie w aspekcie opisu efektów kierunkowych. Przy założeniu poprawnej realizacji zajęć studenci mogą realnie osiągnąć zakładane dla poszczególnych kursów (przedmiotów) efekty kształcenia. W opisach efektów kształcenia określony został właściwy, możliwy do osiągnięcia zakres wiedzy. Opis umiejętności jest jednoznaczny i poddaje się ocenie. W zbiorze efektów kształcenia uwzględniono efekty kształcenia w zakresie znajomości języka obcego. Opisane w kartach kursów metody weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów kształcenia przez studenta są dobrze dobrane zarówno w stosunku do formy organizacji zajęć, jaki i do zakładanych efektów kształcenia.

W zbiorze efektów kształcenia określonych dla wizytowanego kierunku oraz dla kursów (przedmiotów) uwzględniono, z zastrzeżeniem wskazanych powyżej obszarów niespójności kierunkowych efektów kształcenia z obszarowymi efektami kształcenia, efekty związane z pogłębioną wiedzą, umiejętnościami oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności twórczej w zakresie dyscypliny sztuki projektowej, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla wizytowanego kierunku. Takimi efektami w zakresie wiedzy są na przykład: zawarta w efekcie K\_W01 konieczność posiadania pogłębionej wiedzy dotyczącej realizacji prac projektowych lub zawarta w efekcie K\_W09 konieczność znajomości i zrozumienia źródeł i form inspiracji leżących w obszarach kultury, umożliwiających swobodę i niezależność wypowiedzi artystycznej. Innymi efektami niezbędnymi w działalności twórczej w podanym zakresie są zakładane umiejętności w zakresie ekspresji artystycznej oraz realizacji prac projektowych zawarta w efekcie . Natomiast w zakresie kompetencji jest osiągnięcie zdolności do samodzielnego działania jako projektanta-twórcy (efekt K\_K02).

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Multidyscyplinarność oraz atrakcyjność kształcenia powodująca zatrzymanie odpływu zdolnej młodzieży są podstawowymi ideami strategii rozwoju Uczelni. W koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku studiów nie ma elementów multidyscyplinarności – efekty kształcenia odnoszą się w 100% do dyscypliny sztuk projektowych. Atrakcyjność kształcenia opiera się raczej na wykorzystywanej nowoczesnej infrastrukturze niż, na jakimś szczególnym rysie

koncepcji kształcenia. Współpraca z otoczeniem gospodarczym, kolejna idea zawarta w strategii rozwoju, opiera się na rozwiązaniach organizacyjnych (powołanie Centrum Przemysłów Kreatywnych), a nie na szczególnych cechach koncepcji kształcenia. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku jest klasyczną koncepcją kształcenia architektów wnętrz, niesprzeczną z misją i strategią Uczelni i Wydziału.

W koncepcji kształcenia ani w planach jej rozwoju nie jest widoczne dążenie do rozwoju umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że proces umiędzynarodowienia nie jest również ani elementem strategii Uczelni ani elementem strategii Wydziału.

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek wykorzystuje w rozwoju koncepcji kształcenia wzorce i doświadczenia polskich akademii sztuk pięknych prowadzących kierunek architektura wnętrz. Pomimo błędnie opisanego w raporcie samooceny procesu uwzględniania potrzeb otoczenia, a w szczególności potrzeb rynku pracy, jednostka uwzględnia takie potrzeby, które rozpoznaje na drodze roboczych kontaktów z przedstawicielami otoczenia gospodarczego.

Jednostka prowadzi działalność w obszarze sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w zakresie dyscypliny sztuki projektowej, posiada kategorię naukową B. Prowadzone przez jednostkę badania mają, co zostało opisane, wpływ na koncepcję kształcenia realizowanego na wizytowanym kierunku studiów.

Efekty kształcenia zakładane dla wizytowanego kierunku studiów są w przeważającej mierze, (z opisanymi wyjątkami), spójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia w zakresie sztuki dla poziomu studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Ich zakres merytoryczny jest powiązany z dyscypliną sztuki projektowej oraz z działalnością jednostki prowadzoną w tej dyscyplinie.

Sposób opisu efektów kształcenia oraz powiązań pomiędzy efektami kierunkowymi, efektami zdefiniowanymi dla bloków i efektami zdefiniowanymi dla kursów (przedmiotów) jest skomplikowany. Wzajemne relacje pomiędzy poszczególnymi zbiorami są nieczytelne i niezrozumiałe. Jednakże same efekty kształcenia zdefiniowane dla kursów są sformułowane w sposób zrozumiały. Studenci mogą realnie osiągnąć zakładane dla kierunku oraz dla poszczególnych kursów (przedmiotów) efekty kształcenia. W zbiorze efektów kształcenia uwzględniono efekty kształcenia w zakresie znajomości języka obcego. Opisane w kartach kursów metody weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów kształcenia przez studenta są dobrze dobrane zarówno w stosunku do formy organizacji zajęć, jaki i do zakładanych efektów kształcenia.

W zbiorze efektów kształcenia określonych dla wizytowanego kierunku oraz dla kursów (przedmiotów) znacząco uwzględniono efekty związane z pogłębioną wiedzą, umiejętnościami oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności twórczej w zakresie dyscypliny sztuki projektowej, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla wizytowanego kierunku.

Jednostka prowadząca wizytowany kierunek jest jednostką młodą. Proces budowania dojrzałej koncepcji kształcenia dopiero się rozpoczął. Przyjęta strategia pozwoliła na poprawne prowadzenie kierunku od chwili jego powołania. Równocześnie dała możliwość rozpoczęcia własnych poszukiwań. Ważne w tym zakresie wydaje się zwłaszcza doświadczenie dotyczące wykorzystania w koncepcji kształcenia wyników prac badawczych związanych z rozwojem

„wirtualnego świata Aheilos”. Wskazane w analizie spełnienia niniejszego kryterium mankamenty dotyczą raczej warstwy opisowej niż warstwy realizacyjnej koncepcji kształcenia i łatwo dadzą się skorygować. Proces ten rozpoczął się już w trakcie wizytacji. Wszystko to ma znaczący wpływ na ocenę spełnienia kryterium.

### **Dobre praktyki**

Brak.

### **Zalecenia**

Z uwagi na kończący się horyzont strategii zaleca się opracować nową strategię. Powinno to być pretekstem do podsumowania doświadczeń i uwzględnienia ich w planach rozwoju koncepcji kształcenia.

Należy przeanalizować doświadczenie dotyczące wykorzystania w koncepcji kształcenia prac badawczych zogniskowanych wokół rozwoju „wirtualnego świata Aheilos”, jako obszaru postulowanej w strategii rozwoju, multidyscyplinarności działań twórczych.

Należy uporządkować odniesienia zawarte w opisach kierunkowych efektów kształcenia do opisów efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki.

Należy uprościć sposób opisu relacji pomiędzy zbiorem kierunkowych efektów kształcenia, efektów kształcenia zdefiniowanych dla bloków kursów i efektów kształcenia zdefiniowanych dla kursów.

Należy wyeliminować błędy logiczne i niespójności w opisie. Dotyczy to zwłaszcza opisu efektów kształcenia zdefiniowanych dla bloków kursów (nie powinny być tożsame z opisami kierunkowych efektów kształcenia).

### **Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia**

2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2**

Do raportu samooceny dołączone zostały dwa dokumenty: „Plan studiów - trzyletnie studia stacjonarne I stopnia. Kierunek - Architektura Wnętrz, Specjalność - Architektura Wnętrz, profil ogólnie akademicki zatwierdzony uchwałą Rady Wydziału Sztuk Wizualnych Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 12.04.2017 r.” oraz „Plan studiów - dwuletnie studia stacjonarne II stopnia. Kierunek - Architektura Wnętrz, Specjalność - Architektura Wnętrz, profil ogólnie akademicki zatwierdzony uchwałą Rady Wydziału Sztuk Wizualnych Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 12.04.2017 r.”



Jednostkami dydaktycznymi w przypadku obu planów studiów są przedmioty. Przedmioty zostały pogrupowane w bloki przedmiotów na przykład blok kierunkowy, blok zaawansowany kierunkowy, blok podstaw – kursy misyjne. Zwraca uwagę odmienne nazewnictwo użyte w dokumentacji planu studiów i dokumentacji dotyczącej efektów kształcenia. W tej ostatniej jednostką dydaktyczną jest kurs (efekty kształcenia opisane są w "kartach kursów"). Częścią dokumentacji programu studiów są „matryce kierunkowych efektów kształcenia w odniesieniu do modułów kształcenia i bloków kursów”. Przy czym w rzeczywistości odniesienie dotyczy bloków kursów, w treści dokumentu brak jest odniesień do modułów kształcenia. Ta niejednorodność opisu utrudnia analizę poprawności wyodrębnienia jednostek dydaktycznych w ramach planu studiów oraz prawidłowości określenia oszacowania nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Plan studiów na poziomie 1 stopnia obejmuje 2595 godzin zajęć dydaktycznych. Całkowity nakład pracy studentów wyrażony w ECTS wynosi 182 punkty, w tym w pracy z nauczycielem akademickim od 56,1% do 60,3% liczby punktów, w zależności od przyjętej indywidualnie ścieżki studiów. Przy czym na godziny pracy z nauczycielem akademickim składają się zajęcia ujęte w planie – obciążenie wynoszące 47% ogólnej liczby ECTS oraz od 9,1% do 13,3% ECTS – realizowanych w ramach konsultacji. Obciążenie związane z realizacją efektów kształcenia zdefiniowanych dla kursów związanych z prowadzoną przez Wydział działalnością badawczą/artystyczną w dyscyplinie sztuki projektowe wynosi 118 ECTS co stanowi 64,8% całkowitego obciążenia wyrażonego w ECTS.

Plan studiów na poziomie 2 stopnia obejmuje 1800 godzin zajęć dydaktycznych. Całkowity nakład pracy studentów wyrażony w ECTS wynosi 120 punktów, w tym w pracy z nauczycielem akademickim od 59,2% liczby punktów. Przy czym na godziny pracy z nauczycielem akademickim składają się zajęcia ujęte w planie – obciążenie wynoszące 50,4% ogólnej liczby ECTS oraz 8,8% ECTS – realizowanych w ramach konsultacji. Obciążenie związane z realizacją efektów kształcenia zdefiniowanych dla kursów związanych z prowadzoną przez Wydział działalnością w dyscyplinie sztuki projektowe wynosi 65 ECTS co stanowi 54,2% całkowitego obciążenia wyrażonego ECTS.

Analiza informacji zawartych w kartach kursów pozwala na stwierdzenie, że prawidłowo określono wymiar godzinowy oraz prawidłowo oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla poszczególnych kursów. Powyższe stwierdzenie nie dotyczy praktyk i plenerów, co zostanie omówione w dalszej części. Sekwencja następujących po sobie kursów tworzy logiczny ciąg zdarzeń prowadzących do osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów kształcenia. W opinii studentów uczestniczących w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA harmonogram zajęć dydaktycznych sprzyja utrzymaniu higieny procesu nauczania.

Zróżnicowanie i dobór form zajęć dydaktycznych jest dostosowane do profilu kształcenia, charakteru studiów (obszar kształcenia w zakresie sztuki) oraz zakładanych efektów kształcenia. Mało liczne grupy studentów umożliwiają pracę w bezpośrednim ścisłym kontakcie z prowadzącym zajęcia. W pracowniach projektowych (zwłaszcza w trakcie realizacji prac dyplomowych) zajęcia mają charakter studiów indywidualnych. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię o metodach kształcenia wykorzystywanych w procesie kształcenia na wizytowanym kierunku. Wskazali, że w trakcie pierwszych zajęć omawiają z nauczycielami akademickimi zagadnienia, które będą realizować w semestrze. Prowadzący zajęcia rozmawiają z każdym studentem o realizowanych pracach z danego przedmiotu w obecności całej grupy. Nauczyciele akademicy zachęcają studentów do aktywnego udziału w zajęciach poprzez udział we wspólnej dyskusji nad omawianym zagadnieniem podczas zajęć. Studenci mają możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z prowadzącymi zajęcia w trakcie zajęć oraz poza nimi, co wynika z specyfiki kierunku. Studenci mają możliwość indywidualizacji ścieżek kształcenia, która jest dla nich zadowalająca. Indywidualne podejście prowadzących zajęcia do studentów wpływa na możliwość stosowania elastycznych metod kształcenia dostosowanych do potrzeb studentów w tym studentów niepełnosprawnych.

W programie studiów poziomu I stopnia przewidziano praktyki. W karcie kursu opisano efekty kształcenia określone dla praktyk. Praktykom przyporządkowano 3 lub 1 punkt ECTS (w dwóch miejscach dokumentu podano różne wartości). Nie jest możliwe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w ciągu 90 godzin (a tym bardziej 30 godzin). Podane obciążenie jest również niezgodne z informacją zawartą w raporcie samooceny dotyczącej minimalnego czasu trwania praktyk, wynoszącego 21 dni. Miejsca praktyk wybierane są w porozumieniu z kierownikiem praktyk. Są dostosowane do możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Analiza kart przedmiotów (wsparta obserwacjami poczynionymi w trakcie hospitacji i analizą prac semestralnych i dyplomowych), pozwala na stwierdzenie, że treści programowe poszczególnych kursów są spójne z efektami kształcenia dla wizytowanego kierunku. Reprezentatywnym przykładem spójności są przedmioty realizowane w pracowniach projektowych. Dla przykładu: w karcie kursu „projektowanie architektury wnętrz” opisany został kluczowy efekt EK\_W01 – „student posiada szczegółowe wiadomości w zakresie metod i technik projektowania” jest on odniesiony do kierunkowego efektu kształcenia K\_W01 „ma pogłębioną wiedzę dotyczącą realizacji prac projektowych w zakresie architektury wnętrz przestrzeni publicznej i prywatnej oraz wystawiennictwa”. Efekty te wspierane są przez opisane w karcie przedmiotu treści kształcenia określone, jako realizację projektu „wnętrz użyteczności publicznej w przestrzeniach adaptowanych o rozbudowanych funkcjach ogólnodostępnych z uwzględnieniem funkcji towarzyszących”. Studenci mają możliwość zindywidualizowania swojej ścieżki studiów. Studenci wizytowanego kierunku na II roku studiów I stopnia wybierają dwie pracownie kierunkowe spośród wszystkich dostępnych na wizytowanym kierunku. Na II roku studiów I stopnia studenci dokonują także wyboru jednej pracowni artystycznej. Studenci studiów II stopnia wybierają jedną pracownię kierunkową oraz dwie uzupełniające. Dodatkowo wybierają jedną pracownię artystyczną. Sposób prowadzenia zajęć polegający na indywidualnym podejściu do każdego studenta i każdego realizowanego projektu w naturalny sposób sprzyja wsparciu ze strony nauczycieli akademickich w procesie uczenia się, w powiązaniu z rozwijaniem u studentów poczucia samodzielności i autonomiczności. Nauczyciele akademicy na kierunkach projektowych z założenia nie ingerują w proces twórczy tylko nadzorują jego przebieg.

Literatura polecana w kartach kursów w przeważającej większości (nieliczne wyjątki dotyczą pozycji mniej znanych, dla których nie podano daty wydania) przedmiotów jest literaturą współczesną, zawierającą aktualny stan wiedzy związany z treściami programowymi kursów. Można zatem stwierdzić, że zgodność treści programowych wizytowanego kierunku z aktualnym stanem wiedzy oraz praktyki badawczej w obszarze/ sztuki, a także w dyscyplinie/ artystycznej/ sztuki projektowej jest duża.

Metody kształcenia, szczególnie te stosowane w pracowniach realizujących kursy z bloków kierunkowych i artystycznych pozwalają w skuteczny sposób osiągnąć zakładane efekty kształcenia. W przypadku omawianych kursów osoby prowadzące programują zadania projektowe lub z zakresu działań artystycznych i omawiają metody realizacji zadań. Studenci rozwiązują postawione zadania realizując odpowiednio proces projektowy lub proces twórczy kreatywny. Ta specyficzna forma pracy ze studentami, polegająca na indywidualnym podejściu prowadzącego do każdego realizowanego projektu pozwala na dobranie i dostosowanie metod kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów. Jak wskazano powyżej potwierdzają to również studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA.

W trakcie przeprowadzonych w ramach wizytacji rozmów i hospitacji wyłonił się obraz bardzo indywidualnie realizowanego programu kształcenia. Na wizytowanym kierunku studenci pracują indywidualnie lub w grupach. Studenci są w stałym kontakcie z nauczycielem akademickim realizując zadania semestralne. Cotygodniowe konsultacje z prowadzącymi zajęcia umożliwiają studentom uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia. Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, że wykładowcy motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się poprzez współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w trakcie realizacji zadań semestralnych. Ponadto zachęcają ich do dodatkowej aktywności poprzez udział w konkursach lub działalność w kołach naukowych na wizytowanym kierunku. Studenci uczestniczą w przeglądach pracowni, gdzie prowadzący zajęcia omawiają zadania semestralne oraz postęp pracy u każdego studenta z osobna w obecności całej grupy. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, że proces sprawdzania i oceny jest w ich opinii przejrzysty. Studenci mają możliwość porównania osiąganych efektów kształcenia między sobą. Studenci informowani są bezpośrednio przez nauczyciela akademickiego na pierwszych zajęciach o kryteriach i metodach oceny. Ponadto w każdej pracowni, gdzie odbywa się dany przedmiot, dostępna jest karta przedmiotu. Studenci dostają informację zwrotną o wynikach sprawdzenia i oceny efektów kształcenia bezpośrednio od prowadzącego zajęcia w trakcie trwania egzaminu. Prowadzący zajęcia omawia ze studentem podczas egzaminu osiągnięte efekty kształcenia z danego przedmiotu. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię o organizacji procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia w trakcie trwania sesji egzaminacyjnej. Metody sprawdzania i oceny osiągania zakładanych efektów kształcenia zdeterminowane są opisaną wyżej specyfiką pracy w małych grupach z bezpośrednim kontaktem z nauczycielami akademickimi. Procesowi rozwiązywania postawionych zadań projektowych towarzyszą dyskusje w pracowni, przeglądy semestralne, bieżące i programowe oraz prezentacje stanu zaawansowania. Ten typ pracy zbliżony jest do działalności w ramach dyscypliny sztuki projektowej, co bardzo dobrze przygotowuje studentów do przyszłej działalności twórczej i zawodowej. Przedstawiony powyżej sposób prowadzenia zajęć umożliwiający bieżącą weryfikację i sprawdzania osiągania efektów kształcenia obejmujących udział studentów w realizacji twórczego procesu projektowego (działalność twórcza równoważna działalności badawczej) jest dobrze dobre. Bezpośredni kontakt nauczyciela ze studentami i jego nadzór nad realizowanym procesem twórczym pozwala na kompleksową ocenę osiąganych efektów kształcenia. W przypadku studiów na kierunkach artystycznych opisany powyżej proces dotyczy zarówno studiów pierwszego stopnia jak i studiów drugiego stopnia. Realizowany proces projektowy (działalność twórcza równoważna działalności badawczej) na poziomie studiów pierwszego stopnia i drugiego stopnia różni się złożonością rozwiązywanych zadań o nie istotą procesu twórczego. Jest to specyfiką studiów na kierunkach artystycznych. Równocześnie prowadzący mogą na bieżąco monitorować postępy studentów oraz informować o nich w trakcie korekt, konsultacji i dyskusji. Osiągane rezultaty (szczegółowo opisane w załączniku 3) pozwalają stwierdzić, że studenci osiągają zakładane efekty kształcenia. Osiągnięcia studentów są zgodne z koncepcją kształcenia i zakładanymi efektami kształcenia. Uczestniczenie całej grupy studentów w przeglądach, dyskusjach i ocenach poszczególnych prac sprzyja obiektywizacji tych ocen. W przypadku kursów/przedmiotów ogólnych, takich jak np. „Zagadnienia i kierunki filozofii”, „Historia i teoria sztuki”, „Teorie współczesnej architektury”, języku obcym, stosowane są „klasyczne” metody weryfikacji poziomu osiągania zakładanych efektów kształcenia. Są to sprawdziany ustne i pisemne, kolokwia, egzaminy pisemne testowe, egzaminy pisemne, egzaminy ustne. Analiza treści kart przedmiotów pozwala stwierdzić, że metody weryfikacji są opisane i prawidłowo wybrane dla poszczególnych kursów/przedmiotów.

Sprawdzanie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w przypadku praktyk przeprowadzane jest na podstawie rozmowy i analizy dokumentacji przebiegu praktyk.

Kluczowym elementem oceny stopnia osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia jest monitorowanie realizacji pracy dyplomowej, prezentacja pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Zgodnie z przyjętym przez Senat Uczelni uchwałą nr 30/2017 z dnia 29 marca 2017 roku Regulaminem Studiów Akademii Sztuki w Szczecinie (§31), na kierunku architektura wnętrz pracą dyplomową jest w przypadku poziomu studiów I stopnia a) wykonanie dyplomowej pracy praktycznej oraz egzamin ustny z jej zakresu; b) praca pisemna związana z tematyką dyplomowej pracy praktycznej (opis dzieła) natomiast w przypadku poziomu studiów II stopnia a) wykonanie dyplomowej pracy praktycznej oraz egzamin ustny z jej zakresu; b) dyplomowa praca pisemna o tematyce związanej z kierunkiem studiów. Praca dyplomowa na wizytowanym kierunku na poziomie studiów I stopnia obejmuje, w ramach realizacji pracy praktycznej, opracowanie projektu z zakresu architektury wnętrz, mebla lub wystawiennictwa i ma charakter twórczy. Na poziomie studiów II stopnia praktyczna praca dyplomowa ma charakter badawczy i kompleksowy. Realizacja pracy praktycznej dyplomowej jest zbliżona (jest realizowana pod kierunkiem opiekuna) do przyszłej pracy twórczej absolwentów. Prezentacja pracy dyplomowej ma charakter publicznej obrony. Mankamentem realizowanego na wizytowanym kierunku systemu oceny prac dyplomowych jest brak recenzji prac praktycznych.

Cytowany wyżej regulamin studiów opisuje (§21) procedurę przeprowadzania, na wniosek studenta, w przypadku otrzymania na egzaminie poprawkowych negatywnej oceny, egzaminu komisyjnego. W dotychczasowej historii Wydziału procedura nie była przeprowadzana. Dyplomowe prace pisemne podlegają weryfikacji w systemie antyplagiatowym.

Oceniane w trakcie wizytacji prace dyplomowe reprezentują wysoki poziom merytoryczny i artystyczny. Prace dyplomowe magisterskie i licencjackie są zróżnicowane pod względem złożoności, ich treść i zawartość odpowiada zakładanym kierunkowym efektom kształcenia i pozwala na ocenę poziomu ich osiągnięcia (szczegółowe wyniki oceny zamieszczone są w Załączniku nr 3)

W trakcie wizytacji dokonano oceny szeregu prac etapowych (szczegółowe wyniki oceny zamieszczone są w Załączniku nr 3). Prace reprezentują różnorodny poziom. Przeważają prace charakteryzujące się wysokim poziomem artystycznym i realizacyjnym. Wykazują się różnorodnością w zakresie stawianych zadań oraz różnorodnością w zakresie tematyki zadań, co świadczy o rzeczywiście indywidualnym podejściu do potrzeb i możliwości poszczególnych studentów. Poziom osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (związany z oceną prac etapowych) dokonywany jest bezpośrednio przez osoby prowadzące dany kurs/przedmiot. W trakcie przeglądów semestralnych i wystaw Wydziałowych poziom osiągania efektów kształcenia jest dyskutowany w szerszym gronie pracowników katedry (nie ma to wpływu na regulaminową ocenę pracy semestralnej. Taki system oceny osiągania zakładanych dla danego kursu/przedmiotu efektów kształcenia jest poprawny. Oceny bezpośredniej dokonują kompetentni nauczyciele akademicki prowadzący dany kurs/przedmiot oceny ogólniejszej dokonuj szersze grono.

Kandydatów na studia na wizytowanym kierunku obowiązuje egzamin wstępny, który obejmuje na studiach I stopnia dwa etapy – I etap to przegląd prac kandydatów i autoprezentacja. Drugi etap to egzamin praktyczny obejmujący zadanie z rysunku, malarstwa oraz zadanie specjalistyczne. Na studia II stopnia kandydatów obowiązuje prezentacja dorobku artystycznego i projektowego. W opinii studentów uczestniczących w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA stosowane zasady rekrutacji kandydatów są przejrzyste.

Wieloletowy egzamin w przypadku kandydatów na studia na poziomie I stopnia pozwala na wszechstronne sprawdzenie kwalifikacji umożliwiających uczestniczenie w przyjętym programie studiów oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Pozwala również, dzięki uczestniczeniu w procedurze rekrutacji szeregu zespołów egzaminatorów na obiektywizację i bezstronność całego procesu.

W przypadku rekrutacji na studia na poziomie II stopnia prezentacja własnego dorobku artystycznego przed zespołem egzaminatorów oraz dyskusja dotycząca tego dorobku pozwala na uzyskanie podobnych warunków i rezultatów procesu rekrutacji.

Zasady oraz tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskiwanych poza systemem studiów określa Regulamin Potwierdzania Efektów Uczenia się przyjęty uchwałą nr 136/2015 Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2015 roku ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr 149/2015 Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 7 grudnia 2015 roku. W trakcie wizytacji nie przedstawiono żadnego przykładu wykorzystania zapisów regulaminu.

Obowiązujący w Akademii Sztuki w Szczecinie Regulamin Studiów stwarza możliwość (§13) ubiegania się przez studenta innej uczelni w tym zagranicznej o przeniesienie się na studia W Akademii. Wydział prowadzący wizytowany kierunek studiów nie określił zasad uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w ramach systemu studiów w takich przypadkach.

W trakcie wizytacji trwał transfer treści informacji dotyczących wymagań stawianym kandydatom na studia; kryteriów uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym; zasad potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów a także zasadach dyplomowania na nową platformę internetową. Nowa platforma przejmująca funkcje starej, zarchiwizowanej jest sukcesywnie nasycana informacjami. Wszystkie niezbędne informacje dostępne są w dziekanacie Wydziału.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Program studiów jest logicznie powiązany z przyjętą koncepcją kształcenia. Plan studiów jest poprawnie skonstruowany na obu poziomach studiów. Następujące po sobie kursy ułożone są w uporządkowaną sekwencję pozwalającą na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Taki obraz można zbudować na podstawie informacji uzyskanych w trakcie rozmów prowadzonych w ramach wizytacji oraz na podstawie analizy dokumentów opisujących koncepcję kształcenia i program studiów. Przy czym analiza ta jest utrudniona ze względu na skomplikowany sposób zapisywania informacji dotyczących programu studiów (różne nazewnictwo w przypadku różnych dokumentów, niespójność dokumentów opisujących efekty kształcenia i dokumentów opisujących plan studiów).

Analiza informacji zawartych w kartach kursów pozwala na stwierdzenie, że prawidłowo określono wymiar godzinowy oraz prawidłowo oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla poszczególnych kursów z wyjątkiem praktyk. W przypadku praktyk nie doszacowano obciążenia pracą studentów, zaproponowane obciążenia 3 lub 1 ECTS (niezgodność w karcie kursu) jest niewystarczające do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz jest sprzeczne z informacją zawartą w raporcie samooceny o 21 dniowym, minimalnym czasie trwania praktyk.

Metody kształcenia przyjęte na wizytowanym kierunku pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Treści programowe poszczególnych kursów są spójne z efektami kształcenia dla wizytowanego kierunku studiów. Zajęcia na wizytowanym kierunku studiów realizowane są dla małych liczebnie grup studentów. Pozwala to na indywidualne podejścia do każdego ze studentów i dobór odpowiednich metod kształcenia do ich specyficznych potrzeb (na przykład wynikających z niepełnosprawności). Pozwala to również na precyzyjne monitorowanie osiągania zakładanych efektów kształcenia oraz na bieżące informowanie o tej ocenie.

Proces weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia jest poprawny. Wyjątek stanowi brak recenzji części praktycznej (projektowej) pracy dyplomowej. Proces rekrutacji zapewnia dobór kandydatów o kompetencjach umożliwiających realizację programu studiów i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Wydział prowadzący wizytowany kierunek studiów nie określił zasad uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w ramach systemu studiów w takich przypadkach. Zasady i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskiwanych poza systemem studiów określa Regulamin Potwierdzania Efektów Uczenia się przyjęty uchwałą nr 136/2015 Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2015 roku ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr 149/2015 Senatu Akademii Sztuki w Szczecinie z dnia 7 grudnia 2015 roku.

Analiza spełnienia niniejszego kryterium ujawnia wymienione wyżej mankamenty, które nie mają istotnego znaczenia dla realizacji programu studiów i osiągania zakładanych efektów kształcenia przez studentów. W trakcie wizytacji nauczyciele akademicki prezentowali otwartą postawę (dotyczy to przede wszystkim kierownictwa jednostki) i chęć wprowadzania zmian. Jest to bardzo dobry sygnał, mający wpływ na ocenę spełnienia kryterium.

### **Dobre praktyki**

Brak.

### **Zalecenia**

Należy uporządkować nazewnictwo i sposób zapisu informacji dotyczących programu studiów.

Należy określić rzeczywiste, w stosunku do czasu trwania i możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, obciążenie pracą studentów realizujących praktyki.

Należy wprowadzić obowiązek recenzowania części teoretycznych (projektowych) prac dyplomowych.

Należy określić zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w ramach systemu studiów.

### **Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3**

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia obejmujący oceniany kierunek w podstawowym stopniu realizuje zadania związane z projektowaniem, zatwierdzaniem, monitorowaniem i okresowym przeglądem programu kształcenia. Regulacje wewnętrzne dotyczące jego funkcjonowania wskazują, iż w głównym zakresie opiera się on o Radę Programową kierunku, która realizuje działania w zakresie opracowanie planów i programów studiów prowadzących do uzyskania zakładanych efektów kształcenia, uaktualnienie planów studiów i programów kształcenia zgodnie z zewnętrznymi i wewnętrznymi aktami prawnymi, opracowanie, na podstawie planów studiów zatwierdzonych przez Radę Wydziału, schematów bloków kursów i modułów kształcenia. W skład Rady Programowej kierunku, podobnie jak wszystkich pozostałych ciał wewnętrznego systemu zapewniania jakości, wchodzi przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz studentów, co zapewnia odpowiednią reprezentację interesariuszy wewnętrznych.

Swoje zadania Rada Programowa realizuje w ramach regularnych spotkań w toku roku akademickiego, w ramach których poruszane są zagadnienia bieżącej modyfikacji programów kształcenia oraz zmian w przedmiotach.

Dokumentacja pracy Rady wskazuje, iż sporadycznie poruszane są również zagadnienia związane z analizą weryfikacji efektów kształcenia. W toku prac Rady, jak również w wyniku odbytych spotkań nie zaobserwowano jednak pogłębionych dyskusji lub innych działań o charakterze kompleksowym, mających na celu monitorowanie i okresowy przegląd całości programu kształcenia z punktu widzenia aktualności jego celów, profilu kształcenia, znaczenia względem Strategii Wydziału i roli kierunku w otoczeniu lokalnym i regionalnym. W szczególności wskazują na to prace nad wprowadzeniem nowej specjalności opisanej szerzej w kryterium 1. Dyskutowana specjalność potencjalnie może istotnie odbiegać od dotychczasowej koncepcji kształcenia na kierunku, jak również pokrywać się z innymi kierunkami studiów prowadzonym w Uczelni, stąd obecność dyskusji i analiz o charakterze kompleksowym wydaje się tym bardziej uzasadniona.

Na Wydziale funkcjonuje również Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, którego głównym zadaniem w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów jest weryfikacja działalności Rad Programowych działających w obrębie Wydziału. Zespół analizuje i zatwierdza karty kursów uprzednio przygotowane w ramach prac Rady, jak również bada propozycje aktualizacji treści kształcenia w oparciu o kryterium zgodności z zakładanymi kierunkowymi efektami kształcenia. Wszystkie działania mają charakter analizy dokumentacji typu *ex ante*. W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia nie podejmuje się działań o charakterze kompleksowych analiz mających na celu monitorowanie programu kształcenia oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia w oparciu o źródła typu *ex*



post. Tego rodzaju analizy i wynikające z nich modyfikacje podejmowane są na poziomie indywidualnych przedmiotów i autorefleksji poszczególnych nauczycieli akademickich, wynikających z bieżących interakcji ze studentami i osiąganymi przez nich efektami kształcenia na poziomie przedmiotowym, opisanych szerzej w kryterium nr 8.

W ramach pozostałych kompetencji Zespół dokonuje również analizy parametryzacji Wydziału oraz bada i nadzoruje terminowość realizacji zadań w ramach systemu

Praktyka funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia pokazuje, iż priorytetem jest proces ankietyzacji studentów, jego przebieg i analiza wyników, które jednak nie mają związku z analizowanym kryterium. Ankietyzacja stanowi trzon prac organów tworzących strukturę wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

W ramach funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia nie angażuje się przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych kierunku w sposób systemowy. Analiza potrzeb zewnętrznych jest ograniczona do indywidualnych kontaktów lub odpowiedzi na bezpośrednio sformułowane zapotrzebowanie ze strony konkretnego podmiotu zewnętrznego. Wydział deklaruje jednocześnie prowadzenie konsultacji w zakresie koncepcji i programu kształcenia z przedstawicielami otoczenia społeczno – gospodarczego, takimi jak wybrane lokalne placówki oświatowe i kulturalne. Dobór partnerów konsultujących program kształcenia może budzić pewne wątpliwości z uwagi na fakt, iż zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie Samooceny, koncepcja kształcenia przewiduje zdobycie przez absolwentów kierunku kompetencji niezbędnych do podjęcia pracy w podmiotach takich jak architektoniczne studia projektowe, zakłady produkujące meble, pracownie aranżacji wnętrz, studia zajmujących się modelowaniem 3D oraz w charakterze niezależnego projektanta.

Kierunek nie podlegał wcześniejszej ocenie PKA lub innych agencji akredytacyjnych, wobec czego nie można ocenić sposobu wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia w procesie doskonalenia programu kształcenia

### 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Jednostka zapewnia publiczny dostęp do podstawowych informacji o programie i procesie kształcenia. Informacje udostępniane są za pośrednictwem stron internetowych Uczelni oraz Wydziału, jak również ogłoszeń umieszczanych w widocznych miejscach na terenie Uczelni. Zasób informacji obejmuje m.in. bieżące komunikaty, regulaminy i procedury, formularze wniosków, programy i plany studiów, zasady rekrutacji, sylabusy przedmiotów, plany i harmonogramy zajęć, harmonogramy konsultacji, formy wsparcia, oferty praktyk oraz możliwości wymiany krajowej i zagranicznej. W ramach spotkań Zespołu Oceniającego z przedstawicielami interesariuszy wewnętrznych dostęp do bieżących informacji został oceniony w sposób pozytywny. Należy więc wnioskować, iż Wydział zapewnia kompleksowy dostęp do aktualnych oraz zrozumiałych informacji, zgodnymi z potrzebami odbiorców wewnętrznych, którzy są ich głównymi adresatami, z uwagi na ogólnoakademicki profil ocenianego kierunku studiów

Działania ewaluacyjne w zakresie publicznego dostępu do informacji, podejmowane przez Komisję ds. Promocji i Strony Internetowej dotyczą głównie kwestii formalnych i zgodności publikowanych informacji ze stanem faktycznym i prawnym. Komisja prowadzi również działania monitorujące adekwatność informacji z punktu widzenia kandydata na studia (vide

kryterium 8) oraz na podstawie ich wyników doskonalili zakres i sposób publicznego dostępu do informacji tej grupy interesariuszy zewnętrznych.

#### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje realizację podstawowych działań w zakresie projektowania, zatwierdzenia i monitorowania programu kształcenia. W sposób szczątkowy realizowane są zadania związane z kompleksowymi przeglądami i monitorowaniem programu kształcenia. Wydział zapewnia udział w tym procesie przedstawicieli interesariuszy wewnętrznych. Brak jest natomiast szerszego zaangażowania przedstawicieli otoczenia Wydziału, związanych z ocenianym kierunkiem studiów. Wszelkie działania mające na celu doskonalenie programu kształcenia odbywają się na poziomie indywidualnych przedmiotów i autorefleksji prowadzących zajęcia dydaktyczne.

Publiczny dostęp do informacji zapewniony jest w stopniu zadowalającym.

#### **Dobre praktyki**

Brak

#### **Zalecenia**

Uwzględnienie w działalności Rady Programowej kompleksowych przeglądów oraz monitorowania programu kształcenia, w szczególności pod kątem aktualności oraz stopnia realizacji jego celów oraz efektów kształcenia, adekwatności profilu kształcenia oraz pod kątem znaczenia dla Wydziału i jego otoczenia.

#### **Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia**

4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2.Obsada zajęć dydaktycznych

4.3.Rozwój i doskonalenie kadry.

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4**

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r., poz. 1596) minimum kadrowe na kierunku studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim w obszarze kształcenia w zakresie sztuki stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. W przypadku studiów II stopnia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki minimum kadrowe stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Kierunek Architektura Wnętrz został przypisany do obszaru sztuka, dziedziny sztuk plastycznych i dyscypliny sztuki projektowe. Kadra dydaktyczna kierunku Architektura Wnętrz o profilu ogólnoakademickim w roku akademickim 2016/2017 liczyła łącznie 42 osoby (1 profesor, 7 doktorów habilitowanych, 10 doktorów, 10 magistrów oraz 14 osób niebędących

nauczycielami akademickimi ). Z powyższej liczby 17 nauczycieli akademickich posiada dorobek artystyczny i prowadzi badania naukowe w obszarze sztuki, dziedzinie sztuk plastycznych ( 6 nauczycieli w dyscyplinie sztuki projektowe, 11 w dyscyplinie sztuki piękne ). Zajęcia związane z dziedziną nauk humanistycznych (np. Zagadnienia i kierunki filozofii, Historia i teoria sztuki, Teorie współczesnej architektury, wystawiennictwa i designu) prowadzi 2 nauczycieli akademickich mających dorobek naukowy w następujących dyscyplinach: filozofia, historia. Kadre kierunku Architektura Wnętrz zasilają także nauczyciele akademicy posiadający dorobek artystyczny w dziedzinie sztuki filmowe, dziedzinie nauk technicznych – architektura i urbanistyka a także nauczyciele prowadzący zajęcia ogólnouczelniane, wychowanie fizyczne oraz lektoraty z języków obcych.

Akademia sztuki zgłosiła do minimum kadrowego na kierunku Architektura Wnętrz na studiach pierwszego stopnia 10 nauczycieli akademickich, w tym 1 osobę posiadającą tytuł profesora, 5 osób posiadających stopień doktora habilitowanego i 4 osoby ze stopniem doktora sztuki, oraz studiów drugiego 9 nauczycieli akademickich, w tym 5 osób posiadających stopień doktora habilitowanego i 4 osoby ze stopniem doktora sztuki.

Do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia na kierunku Architektura Wnętrz Zespół Oceniający zaliczył sześciu nauczycieli akademickich spośród 10 wskazanych przez jednostkę Trzech nauczycieli z grupy pracowników samodzielnych oraz trzech z grupy doktorów to zaliczeni do minimum nauczyciele akademicy , którzy reprezentują obszar sztuki, dziedzinę sztuk plastycznych i dyscyplinę sztuki projektowe, a więc dyscyplinę do której odnoszą się efekty kształcenia. Pozostali niezaliczeni do minimum kadrowego nauczyciele reprezentują: trzech, obszar sztuki, dziedzinę sztuk plastycznych i dyscyplinę sztuki piękne a jeden dziedzinę sztuki filmowe.

Minimum kadrowe studiów drugiego stopnia na kierunku Architektura Wnętrz nie spełnia warunków określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1596). Ze wskazanych przez jednostkę 9 nauczycieli akademickich, Zespół Oceniający do minimum kadrowego zaliczył dwóch z grupy pracowników samodzielnych oraz trzech z grupy doktorów nauczycieli akademickich , którzy reprezentują obszar sztuki, dziedzinę sztuk plastycznych i dyscyplinę sztuki projektowe. Pozostali nauczyciele reprezentują: trzech - obszar sztuki, dziedzinę sztuk plastycznych i dyscyplinę sztuki piękne a jeden dziedzinę sztuki filmowe. a zatem z uwagi na brak dorobku w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe, nie mogą zostać zaliczeni do minimum kadrowego.

Tym samym ZO PKA uznaje, że warunki minimum kadrowego na ocenianym kierunku zostały spełnione tylko, na studiach pierwszego stopnia. Na studiach II stopnia w minimum kadrowym brak jest jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego oraz jednego doktora z dorobkiem naukowym w dyscyplinie sztuki projektowe.

Wszyscy nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe spełniają warunek zawarty w § 10 ust.2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2016 r., Poz. 1596) dotyczący prowadzenia wymaganej liczby godzin. Analiza obciążeń dydaktycznych potwierdza, że nauczyciele samodzielnii prowadzą minimum 30 godzin zajęć, a doktorzy minimum 60 godzin.

Na ocenianym kierunku Architektura Wnętrz studia pierwszego stopnia liczą 62 studentów, a studia drugiego stopnia 34 studentów. Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego na kierunku Architektura Wnętrz do liczby studentów studiów pierwszego stopnia wynosi: 1:10,3, odpowiednio proporcja ( liczba nauczycieli zgłoszonych przez Jednostkę ), co oznacza, że Jednostka spełnia warunek dotyczący proporcji liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów pierwszego stopnia zawarty w Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370); Należy zaznaczyć, że na kierunku Architektura Wnętrz proporcje te są znacznie większe od wymaganej w obszarze sztuki tzn. 1:25, co zapewnia kadrze naukowo-dydaktycznej zindywidualizowany kontakt ze studentami. Podczas hospitacji odbytych w trakcie wizytacji ZO PKA zapoznał się z poziomem i merytoryczną jakością zajęć prowadzonych na kierunku Architektura Wnętrz i uznał, że kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia poświadcza dobry artystyczny poziom prac studenckich i prac etapowych.

Zajęcia dydaktyczne, hospitowane w trakcie wizytacji prowadzone były w zgodzie z planem studiów, a ich tematyka odpowiadała opisom zamieszczonym w sylabusach przedmiotów. Stosowane metody kształcenia zostały również przedstawione przez prowadzących w trakcie hospitacji zajęć oraz spotkania z pracownikami jednostki. Są one właściwie dobrane do rodzaju przedmiotu i charakteru zajęć, umożliwiają rozwój intelektualny i artystyczny studenta. Prowadzący zajęcia konstruuje tematykę ćwiczeń według stopnia trudności i złożoności. Jako metoda wiodąca często stosowana jest indywidualna praca ze studentem (kontakt „pedagog-uczeń”). Oznacza to, że metody dydaktyczne są elastyczne i mogą być modyfikowane adekwatnie do problematyki zajęć oraz indywidualnych potrzeb i możliwości studenta. Zajęcia twórcze, praktyczne z definicji zakładają kreatywność i samodzielność. Specyfika kształcenia artystycznego wymaga zindywidualizowanego kształtowania rozwoju studentów w bezpośredniej relacji mistrz-uczeń, stąd w formach pracy ze studentami kładziony jest nacisk na stałość bezpośredniego, personalnego kontaktu wykładowców przedmiotów artystycznych, projektowych z każdym ze studentów, jak też na zapewnienie relacji zwrotnej, umożliwiającej realizację osobistych preferencji. Hospitowane zajęcia prowadzili nauczyciele akademicy wymienieni przez jednostkę w minimum kadrowym i pozostali dydaktycy zatrudnieni na Wydziale.

Zgodnie ze Statutem Akademii Sztuki oraz Strategią Wydziału Sztuk Wizualnych na lata 2013-2017 pracownicy naukowo-dydaktyczni zobowiązani są kształcić oraz wychowywać studentów, w tym nadzorować opracowywane przez studentów prace zaliczeniowe, semestralne, dyplomowe, pod względem merytorycznym i metodycznym; prowadzić badania naukowe oraz prace rozwojowe i artystyczne; uczestniczyć w pracach organizacyjnych Akademii; rozwijać twórczość naukową studentów. Obsada zajęć dydaktycznych na Wydziale Sztuk Wizualnych odbywa się zgodnie z powyższymi wytycznymi. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia ze studentami na kierunku Architektura Wnętrz, w tym również osoby spoza minimum kadrowego, posiadają kwalifikacje i dorobek naukowy lub artystyczny zgodny z efektami i treściami kształcenia określonymi dla tego kierunku.

Studenci cyklicznie raz do roku dokonują oceny nauczycieli akademickich. Studenci oceniają m.in. czy prowadzący zapoznał studentów z programem przedmiotu podczas pierwszych zajęć,

czy zajęcia były prowadzone w sposób jasny, zrozumiały i uporządkowany oraz czy kryteria oceny były przejrzyste.

Polityka kadrowa na kierunku Architektura Wnętrz prowadzona jest zgodnie z przyjętymi przez uczelnię zasadami. W bieżącym roku akademickim Wydział Sztuk Wizualnych zatrudnił specjalistkę ds. papiernictwa i poligrafii. Nowe zatrudnienie jest krokiem w celu utworzenia specjalności Formy Użytkowe na kierunku Architektura Wnętrz. We wrześniu 2017, w procedurze konkursowej, zatrudniono na stanowisku instruktora specjalistkę z zakresu modelowania 2D i 3D (wzmocnienie bloku technik wspomagających warsztat).

Jednostka planuje awanse naukowe związane z kierunkiem w najbliższych latach:

- stopień doktora habilitowanego: dwie osoby, planowany awans **rok 2018**; oraz kolejne dwie osoby, planowany awans do roku 2020;

- stopień doktora: trzy osoby, planowany awans rok **2018**.

Z zestawienia tego wynika, że w roku 2018 możliwe jest zapewnienie prawidłowych warunków minimum kadrowego na kierunku Architektura Wnętrz studia II stopnia.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Liczba nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe dla kierunku Architektura Wnętrz na studiach pierwszego jest właściwa natomiast minimum kadrowe studiów drugiego stopnia na kierunku Architektura Wnętrz w chwili obecnej nie zostało spełnione / **z przedstawionego planu awansu naukowego wynika deklaracja że będą spełnione w roku 2018** /. Na pierwszym poziomie kształcenia do minimum kadrowego zaliczonych zostało 6 nauczycieli (1 profesor, 2 doktorów habilitowanych i 3 doktorów, liczba nauczycieli jest zgodna z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. ) a na drugim poziomie zaliczono do minimum kadrowego 5 nauczycieli (2 doktorów habilitowanych i 3 doktorów) Nauczyciele akademicy złożyli oświadczenia o przyporządkowaniu ich do minimum kadrowe, posiadają dorobek artystyczny i prowadzą badania naukowe w obszarze sztuki, dziedzinie sztuk plastycznych i dyscyplinie sztuki projektowej ( 6 nauczycieli). Struktura kwalifikacji i doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych kadry zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia oraz realizacji programu studiów dla kierunku Architektura Wnętrz studia pierwszego stopnia. Na studiach drugiego stopnia w/w kierunku nie w pełni jest to możliwe ze względu na niespełnienie warunków minimum kadrowego. Co prawda osoby przedstawione przez jednostkę do minimum kadrowego II stopnia kierunku Architektura Wnętrz zapewniają realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadający obszarowi kształcenia, jednak zdaniem ZO PKA ten stan nie zabezpiecza stałego i pełnego rozwoju jakości kształcenia na w/w kierunku.

Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów spełnia wymagania określone Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370) i wynosi dla studiów I stopnia 1:6,2. Wszyscy nauczyciele akademicy zaliczani do minimum kadrowego spełniają warunek zawarty w § 10 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. i prowadzą na kierunku Architektura Wnętrz wymaganą liczbę godzin dydaktycznych.

Według opinii Zespołu Oceniającego PKA nie budzą zastrzeżeń procedury i kryteria doboru nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na studiach I stopnia. Na studiach II stopnia jednostka zobowiązana jest do spełnienia warunków minimum kadrowego na kierunku Architektura Wnętrz.

Dorobek naukowy i artystyczny nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadający obszarowi kształcenia i spełnia wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów.

Aktywność twórczą i naukową kadry potwierdzają uzyskane przez nią kolejne stopnie naukowe, nagrody, sukcesy artystyczne.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Architektura Wnętrz są czynnymi twórcami posiadającymi dorobek artystyczny i naukowy w dziedzinie sztuk plastycznych. Wpływ na końcową ocenę pracownika mają także wyniki anonimowej ankiety przeprowadzanej corocznie przez studentów jednostki.

### **Dobre praktyki**

Brak.

### **Zalecenia**

Jednostka zobowiązana jest niezwłocznie do spełnienia warunków minimum kadrowego na kierunku Architektura Wnętrz, studia II.

## **Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5**

Wydział Sztuk wizualnych współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w podstawowym zakresie. Płaszczyzną rzeczywistego wpływu na program studiów i realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku studiów jest współpraca w zakresie organizacji i realizacji praktyk zawodowych. W trakcie praktyk studenci osiągają przypisane do nich efekty kształcenia stanowiące składową kierunkowych efektów kształcenia. Bezpośrednie kontakty kadry akademickiej z przedsiębiorcami, którzy umożliwiają odbycie praktyk, pozwalają na uzyskiwanie informacji mogących mieć wpływ na rozwój koncepcji kształcenia.

Obiecującą platformą współpracy Wydziału z otoczeniem gospodarczym jest powstałe w 2015 roku Centrum Przemysłów Kreatywnych (CPK). CPK z założenia ma być jednostką transferu wiedzy i technologii z Uczelni do przemysłu. Wydział rozpoczął programy badawcze z wykorzystaniem infrastruktury badawczej i możliwości organizacyjnych CPK. Istnieje duże prawdopodobieństwo rozwinięcia badań z wykorzystaniem potencjału CPK co prawdopodobnie w naturalny sposób będzie miało wpływ na koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku.

Oprócz wymienionych wyżej obszarów współpracy (praktyki i potencjał CPK) współpraca z otoczeniem opiera się na zawodowej aktywności kadry Wydziału. Jest to naturalny proces. Nauczyciele akademicy realizując swoją działalność twórczą i zawodową nawiązują kontakty, które potem przenoszą się na współpracę z Wydziałem. Współpraca ta najczęściej owocuje wystawami i konkursami, w których biorą udział studenci. W raporcie samooceny wymieniono szereg tego typu wydarzeń.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie ma obecnie znaczącego wpływu na program kształcenia i jego realizację. Obiecującą platformą współpracy Wydziału z otoczeniem gospodarczym jest powstałe w 2015 roku Centrum Przemysłów Kreatywnych (CPK).

### **Dobre praktyki**

Brak.

### **Zalecenia**

Należy wykorzystać istniejące potencjalnie możliwości i opracować mechanizmy realnego wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na program kształcenia i jego realizację na wizytowanym kierunku studiów.

## **Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6**

Pracownicy naukowo dydaktyczni kierunku Architektura Wnętrz współpracują z zagranicznymi ośrodkami sztuki i uczelniami artystycznymi, podejmują wspólne projekty artystyczne, biorą udział w wystawach i konferencjach poświęconych sztuce i teorii twórczości.

W ramach umiędzynarodowienia procesu kształcenia cyklicznie odbywa się Sympozjum MEDEA realizowane przez kadrę kierunku. Sympozjum MEDEA jest w założeniu interdyscyplinarnym spotkaniem na pograniczu nauki, sztuki i technologii, gdzie następuje wymiana idei z różnych obszarów wiedzy. W 2016 roku, na wyspie Zakintos, miały miejsce 34 wystąpienia naukowców, projektantów i artystów (w tym kadry dydaktycznej na kierunku Architektura Wnętrz). Głównym założeniem „problemem jest konfrontacja postaw i wymiana doświadczeń w kontekście poszanowania tradycji i poszukiwania nowych rozwiązań formalnych w obszarze sztuki w twórczości artystów i pedagogów uczelni artystycznych.

Kadra dydaktyczna kierunku Architektura Wnętrz poprzez udział we wspólnych przedsięwzięciach jest w stałym kontakcie ze środowiskiem artystycznym i naukowym w Niemczech, Włoszech, Hiszpanii, Czech i Słowacji.

Program studiów na kierunku Architektura Wnętrz zakłada dla studiów I stopnia 120 godzin lektoratu z języków obcych (4 semestry) i dla studiów II stopnia 60 godzin specjalistycznych lektoratów z języka obcego ( 2 semestry ) na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, dając tym samym studentom niezbędne kwalifikacje do komunikowania się w językach obcych i korzystania z materiałów obcojęzycznych (literatura, publikacje naukowe, filmy, zapis spektakli teatralnych, zasoby internetowe). Język obcy, prowadzony na kierunku, to lektorat z języka angielskiego. Jest to niewielka oferta dla studentów. Na kierunku Architektura Wnętrz zajęcia objęte programem studiów I i II stopnia mogą być prowadzone, w językach obcych jeżeli zajdzie taka potrzeba. Większość kadry posługuje się językiem obcym w zakresie umożliwiającym prowadzenie zajęć.

Na wizytowanym kierunku studenci mają możliwość udziału w międzynarodowym programie wymiany Erasmus+. Oferta wyjazdów jest atrakcyjna. Studenci w ramach programu Erasmus+ mogą wyjechać do 13 krajów takich jak m.in. Niemcy, Hiszpania, Włochy, Portugalia, Czechy, Słowacja. W latach 2014-2016 wyjechało 2 studentów natomiast przyjechało 4 studentów.

W ramach kontaktów z uczestnikami ( studentami ) programu Erasmus+ prowadzone są w języku angielskim, przez pracowników naukowo-dydaktycznych ocenianego kierunku, okazjonalnie

zajęcia projektowe, warsztaty artystyczne oraz ćwiczenia twórcze jest to ważny element kształcenia na kierunkach artystycznych, dający studentom możliwość kontaktu z studentami reprezentującymi inne ośrodki artystyczne i szansę na poznanie opinii o własnej twórczości wyrażonej przez kolegów z odmiennych środowisk kulturotwórczych.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Kadra dydaktyczna jednostki wykorzystuje rezultaty międzynarodowych badań i współpracy z zagranicznymi środowiskami artystycznymi w kształceniu studentów kierunku Architektura Wnętrz. Pracownicy jednostki prezentują swój dorobek naukowy i artystyczny biorąc udział na międzynarodowych wystawach, festiwalach i konferencjach poświęconych teorii i twórczości w zakresie dziedziny sztuk plastycznych.

Jednostka stworzyła studentom możliwość uczestnictwa w międzynarodowym programie wymiany Erasmus+. W okresie ostatnich dwóch lat skorzystały z niej dwie osoby z kierunku Architektura Wnętrz i czterech studentów z artystycznych uczelni zagranicznych. Przedstawione liczby świadczą o niewielkim zainteresowaniu wyjazdami w ramach programu Erasmus+.

Program studiów i przyjęta organizacja zajęć sprzyjają umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Dla podniesienia jakości tego procesu Zespół Oceniający PKA proponuje zwiększenie oferty nauki języków obcych.

### **Dobre praktyki**

Dobłą praktyką jest cyklicznie odbywające się Sympozjum MEDEA. Sympozjum MEDEA jest interdyscyplinarnym spotkaniem na pograniczu nauki, sztuki i technologii.

### **Zalecenia**

Zaleca się wprowadzenie obowiązkowych zajęć artystycznych i wykładów prowadzonych w języku obcym oraz zwiększenie oferty lektoratów.

## **Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia**

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7**

Główne pomieszczenia dydaktyczne wykorzystywane na potrzeby kierunku Architektura Wnętrz prowadzonego przez Wydział Sztuk Wizualnych w ramach Katedry Architektury Wnętrz i Form Użytkowych znajdują się w budynkach przy ul. Kolumba 61, w Pałacu Pod Globusem przy Placu Orła Białego oraz w Centrum Przemysłów Kreatywnych, które dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W skład infrastruktury wydzielonej na potrzeby kierunku Architektura Wnętrz wchodzi laboratoria projektowe Architektury Wnętrz, Laboratorium Cyfrowego Modelowania 2D i 3D Architektury Wnętrz, Laboratorium Form Przestrzennych oraz sale dydaktyczne na potrzeby realizacji przedmiotów teoretycznych wyposażone w stoły, krzesła, tablice, komputery, projektory cyfrowe, ekrany oraz telewizory 52" obsługujące sieć Wi-Fi wzbogacone systemem głośników umożliwiającymi odsłuch ścieżek dźwiękowych. Ponadto znajdują się Laboratoria



Realizacji (np. modelarnia, stolarnia), pokoje konsultacyjne, pokoje biurowe i socjalne, korytarz pełniący funkcję galerii. Na potrzeby realizacji projektów Architektury Wnętrz do dyspozycji studentów są dwa kompleksowo wyposażone studia fotograficzne zapewniające dostęp do profesjonalnych aparatów fotograficznych, oświetlenia błyskowego, softboxów, statywów, czy namiotów bezcieniowych. W Pałacu Pod Globusem przy Placu Orła Białego mieści się tutaj także siedziba władz Akademii – Rektorat oraz Dziekanat Wydziału Sztuk Wizualnych.

Wszystkie sale użytkowane przez wizytowany kierunek stanowią łączną powierzchnię ponad 760 m. kw. Należy jednak zaznaczyć że pomieszczenia dydaktyczne nie są salami powierzchniowo dużymi (od 19,5m<sup>2</sup> do 88 m<sup>2</sup> ).

Wydział Sztuk Wizualnych prowadzi cztery galerie: Galerię w Alei Fontann, Galerię Nowa, Galerię R+ i Galerię Znaku i Typografii.

Galeria Nowa mieści się w głównym holu oraz korytarzach na oddziale ginekologiczno-położniczo - noworodkowym. Publicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej "Zdroje".

Galeria Znaku i Typografii jest kolejną przestrzenią skierowaną do pacjentów. To Galeria na Oddziale Okulistyki Publicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej "Zdroje" w nowo wyremontowanej przestrzeni, w której eksponowane są prace studentów i pedagogów z Akademii Sztuki w Szczecinie oraz zaproszonych gości.

Galeria w Alei Fontann powstała z inicjatywy Akademii Sztuki oraz właścicieli i menadżerów restauracji działających w Alei Fontann. Prezentowane są tu prace studentów i wykładowców Akademii Sztuki w Szczecinie oraz artystów zaprzyjaźnionych z Uczelnią . Galeria w Alei Fontann jest galerią promującą twórczość studencką

Galeria R+ mieści się w głównej siedzibie Akademii Sztuki, Pałacu pod Globusem. Wystawy, które są planowane w Galerii R+, bardzo często łączą się z otwartymi wykładami oraz warsztatami prowadzonymi przez zaproszonych twórców.

Infrastruktura kierunku Architektura Wnętrz to pomieszczenia dydaktyczne wyposażone w sprzęt niezbędny podczas artystycznej edukacji. Pomieszczenia są dobrze doświetlone światłem dziennym, a ich powierzchnia dostosowana jest do liczby studentów uczestniczących w zajęciach.

Ponadto Laboratoria Realizacji oferują studentom narzędzia takie jak frezarka cyfrowa CNC, pilarka formatowa, pilarka kąтова, szlifierka taśmowa, piła taśmowa, tokarka, laser CO<sub>2</sub>, cyfrowa wycinarka do styroduru, drukarka 3D czy termo formierka stwarzające możliwość przeniesienia idei projektowej na rzeczywisty obiekt użytkowy, detal architektoniczny etc. w docelowych wymiarach lub skali. W ramach wyposażenia laboratoriów Centrum Przemysłów Kreatywnych zakupiono sprzęt komputerowy wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem oraz urządzenia peryferyjne m.in. drukarki 3D , tablety graficzne do modelowania 3D, tablet LCD, drukarki wielkoformatowe, bazowy system komputerowy do stanowiska edycyjnego, monitor wizyjny 27", hosty serwerów do wirtualizacji.

Pracownie dydaktyczne ponad to posiadają dostęp do bezprzewodowego Internetu umożliwiający sprawne wyszukiwanie informacji niezbędnych podczas prowadzenia zajęć czy też konsultacji indywidualnych.

Zespół oceniający PKA odwiedził pomieszczenia dydaktyczne, zapoznał się z ich wyposażeniem i potwierdza, że studenci korzystają z profesjonalnego sprzętu dostosowanego

do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku. Poza tym stwierdził brak pomieszczeń i brak systemu magazynowania prac semestralnych i dyplomowych studentów; prototypów mebli plansz, makiet, dokumentacji technicznych itd. Brak jest również zaplecza socjalno - kulturalno-rekreacyjnego dla studentów: kantyny studenckiej, klubu studenckiego.

Biblioteka Główna Akademii Sztuki w Szczecinie to Mediateka posiadająca tradycyjny księgozbiór polsko i angielskojęzyczny wraz z drukami muzycznymi, multimediami (płyty, filmy, książki w wersji elektronicznej, pliki muzyczne), jest w pełni skomputeryzowana. Multimedialny system biblioteczno-informacyjny ukierunkowany jest na wspieranie edukacji akademickiej. Zapewnia on również dostęp do światowych zbiorów z obszaru sztuki.

Mediateka posiada w swoich zbiorach ok. 10000 pozycji książkowych z czego 3500 pozycji literackich dotyczy sztuk wizualnych, w tym zbiorze obszerne miejsce zajmuje kolekcja anglojęzycznych albumów, obejmująca wszelkie zagadnienia, zarówno teoretyczne, jak i historyczne dotyczące różnych dziedzin sztuki. Źródła tradycyjne uzupełnia zbiór materiałów multimedialnych: kolekcja e-booków wydawnictwa Universitas oraz filmów z zakresu historii sztuki wydawnictwa Phaidon, które dostępne są w Bibliotece Cyfrowej Mediateki. W zbiorach Mediateki znajdują się podręczniki, nuty i inne wydawnictwa w systemie Braille'a.

Poprzez katalog elektroniczny PATRON możliwe jest wyszukanie zbiorów przez podanie jednego z kryteriów: autora, tytułu, hasła przedmiotowego.

W Mediatece funkcjonuje czytelnia, która dysponuje przestrzenią z 20-ma stanowiskami komputerowymi iMAC, stanowiskami pracy dla czytelników. Wszystkie komputery mają dostępem do Internetu, wyposażone są w słuchawki. Mediateka dysponuje przestrzenią edukacyjną na antresoli, gdzie znajduje się 8 stanowisk z możliwością podłączenia laptopa oraz regały z pozycjami albumowymi. Ponadto w Mediatece jest sieć Wi-Fi umożliwiająca połączenie się z Internetem z własnego urządzenia. Przy Mediatece funkcjonuje Ogród Zimowy, który również jest udostępniany dla studentów.

wyposażony jest w stoły, krzesła i inne meble umożliwiające studentom swobodną pracę i aranżację przestrzeni. System biblioteczno-informacyjny Mediateki zapewnia dostęp do najnowszych materiałów informacyjnych. Ponadto w Mediatece na bieżąco uaktualniana jest specjalistyczna literatura i prasa branżowa ściśle odpowiadająca kierunkowi.

Biblioteka Wydziałowa znajduje się w głównej siedzibie Akademii Sztuki w Pałacu pod Globusem na Placu Orła Białego 2.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Studenci wizytowanego kierunku Architektura Wnętrz korzystają z dobrze wyposażonych pomieszczeń dydaktycznych, które są dostosowane liczbą i powierzchnią do grup studenckich. Sale dydaktyczne, laboratoria są dobrze doświetlone światłem dziennym i sztucznym, wyposażone w sprzęt niezbędny podczas artystycznej edukacji a studenci mogą z nich korzystać poza godzinami zajęć po wcześniejszym zgłoszeniu potrzeby do osoby odpowiedzialnej za dane pomieszczenie. Główny budynek oraz pozostałe, w których odbywają się zajęcia na wizytowanym kierunku posiadają udogodnienia pozwalające studentom niepełnosprawnym na pełne uczestnictwo w zajęciach i realizowanie własnych badań artystycznych, projektowych, twórczych.

Zespół Oceniający PKA stwierdził, że literatura zalecana w sylabusach dostępna jest w bibliotekach w odpowiedniej liczbie egzemplarzy

Zespół Oceniający PKA uznał, że baza dydaktyczna którą dysponuje kierunek Architektura Wnętrz jest na dobrym poziomie i stwarza warunki do realizacji procesu dydaktycznego i prowadzenia badań naukowych w dziedzinie sztuki plastycznej dyscyplinie artystycznej sztuki projektowej. Jakość i wyposażenie infrastruktury dydaktycznej umożliwia studentom zdobycie umiejętności i kompetencji wymaganych w prowadzeniu badań naukowych.

#### **Dobre praktyki**

Brak

#### **Zalecenia**

Jednostka powinna rozważyć możliwość wygospodarowania pomieszczeń i stworzenia systemu magazynowania prac semestralnych i dyplomowych studentów; prototypów mebli plansz, makiet, dokumentacji technicznych oraz zapewnienia zaplecza socjalno – kulturalno - rekreacyjnego dla studentów.

### **Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia**

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8**

8.1

Na wizytowanym kierunku władze wydziału oraz nauczyciele akademicy zapewniają wsparcie dydaktyczne studentom zarówno w trakcie zajęć dydaktycznych jak i poza nimi, co potwierdzili studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA, wskazując przy tym, że prowadzący zajęcia zachęcają ich do dodatkowej aktywności poprzez m.in. udział w konkursach związanych z kierunkiem studiów. Ponadto wskazali, że prowadzący zajęcia zapraszają ich do współpracy w swoich studiach architektonicznych, w celu odbycia części praktyk, które są dla studentów obowiązkowe. W ramach zajęć studenci realizują indywidualnie lub grupowo tematy badawczo-dydaktyczne, które są konsultowane z prowadzącymi zajęcia minimum raz w tygodniu. Nauczyciele akademicy to na co dzień aktywni architekci pracujący w profesjonalnych studiach architektonicznych. Pomagają oni osiągać studentom zakładane efekty kształcenia oraz zdobywać umiejętności badawcze. Nauczyciele akademicy organizują wystawy, w ramach których zapraszają studentów do współpracy i dodatkowej aktywności na rzecz Uczelni. Na koniec roku akademickiego odbywają się obowiązkowe przeglądy pracowni, w których uczestniczą wszyscy studenci z danego przedmiotu. W czasie trwania przeglądu omawiane są postępy w realizacji prac etapowych w trakcie roku akademickiego. Studenci w trakcie przeglądu mogą porównać osiągnięte efekty kształcenia z innymi studentami. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię dotyczącą przeglądów w pracowni przeprowadzanych przez nauczycieli akademickich. Na koniec roku akademickiego organizowana jest wystawa prezentująca realizacje wybranych prac studentów z danej pracowni dydaktyczno-naukowej. Na koniec roku akademickiego studenci wypełniają ankietę oceny zajęć dydaktycznych, w której oceniają zajęcia oraz prowadzącego. W ankiecie mają możliwość wpisania swoich dodatkowych uwag i spostrzeżeń. Studenci mają do swojej

dyspozycji dwa pomieszczenia przeznaczone na pracę własną, w których mogą spotykać się oraz realizować dodatkowe zadania związane z ich zainteresowaniami.

Studenci wizytowanego kierunku mogą ubiegać się o stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium socjalne oraz stypendium specjalne przeznaczone dla studentów z niepełnosprawnościami. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA zasady dotyczące ubiegania się o stypendia są dla nich przejrzyste. Studenci mogą także wnioskować o dodatkowe dofinansowanie prac projektowych, artystycznych lub wydarzeń do władz wydziału. Jeśli wydarzenie artystyczne jest międzynarodowe studenci mają możliwość uzyskania dofinansowania ze Studenckiej Rady Artystycznej, która zajmuje się rozpatrywaniem wniosków, koordynowaniem studenckich projektów międzynarodowych oraz inicjowaniem wydarzeń. Studencka Rada Artystyczna jest organem Samorządu Studenckiego. Wszystkie niezbędne informacje dotyczące m.in. pomocy materialnej, planów studiów oraz prowadzących zajęcia studenci uzyskują za pośrednictwem strony internetowej Uczelni w zakładce wydziału lub bezpośrednio w dziekanacie. Ponadto na każdym roku wybierany jest starosta grupy, który odpowiada za kontakt z prowadzącymi zajęcia poprzez wiadomości elektroniczne oraz przekazywanie najważniejszych informacji. Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywną opinię dotyczącą funkcjonowania jednostek administracyjnych Uczelni. W ich opinii mogą oni uzyskać niezbędne informacje oraz uzyskać pomoc w razie problemów. Studenci mają możliwość wyjazdów zagranicznych w ramach Erasmus+ oraz w ramach programu MOST do innych uczelni Artystycznych. Jednostka wspiera Samorząd Studencki, którego przedstawiciele uczestniczą w spotkaniach Rady Wydziału, gdzie zgłaszają swoje postulaty oraz uwagi. Na wizytowanym kierunku działają dwa koła naukowe. W ramach działań koła naukowego „Trójkąt” studenci pogłębiają wiedzę i umiejętności z zakresu architektury wnętrz, współorganizują Studenckie Triennale Architektury Wnętrz w Szczecinie – CUBETURY oraz jarmark świąteczny. Studenci aktywni w kole naukowym mogą liczyć także na wsparcie opiekuna koła. Drugie koło naukowe „Sfera” działające w ramach wizytowanego kierunku skupia swoją działalność na współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz budowaniu wirtualnej rzeczywistości i tworzeniu interakcji dla użytkowników. Studenci są wspierani w chodzeniu na rynek pracy przez nauczycieli akademickich, którzy są aktywni zawodowo i znają potrzeby rynku.

## 8.2

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego podnoszą kwestie zgłaszane przez studentów bezpośrednio u władz wydziału lub na spotkaniach Rady Wydziału. Na stronie internetowej Uczelni w zakładce wydziału studenci mogą uzyskać szczegółowe informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, planów studiów, wyjazdów zagranicznych. Poza informacjami dostępnymi na stronie internetowej Uczelni studenci mogą uzyskać szczegółowe informacje w dziekanacie. Na początku roku akademickiego na wizytowanym kierunku organizowane jest spotkanie z wszystkimi studentami kierunku, na którym poznają oni władze wydziału oraz przedstawicieli Samorządu Studenckiego. Jednostka prowadzi ankiety dla przyszłych kandydatów dotyczące oceny informacji zawartych na stronie. Po przeanalizowaniu wyników z ankiet zmieniona została podstrona rekrutacji. Ze względu na małe grupy w trakcie zajęć prowadzący zajęcia mogą dostosowywać wybrane części programu do zainteresowań studentów. W Jednostce powołana została komisja ds. Promocji i Strony Internetowej, która zajmuje się m.in. analizowaniem treści na stronie internetowej. W prace komisji zaangażowani

są przedstawiciele studentów, gdzie zgłaszają swoje uwagi dotyczące strony internetowej. Reprezentacji studentów zgłaszają swoje uwagi także podczas Rady Wydziału.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci wizytowanego kierunku otrzymują pełne wsparcie zarówno ze strony władz wydziału, jak i nauczycieli akademickich, którzy pomagają im osiągać zakładane efekty kształcenia. Studenci mają dostęp do szczegółowych informacji dotyczących toku studiów, pomocy materialnej, programów wymiany. Prowadzący zajęcia zapewniają studentom indywidualne wsparcie podczas zajęć dydaktycznych oraz poza nimi. Studenci zachęceni są do dodatkowej aktywności przez nauczycieli akademickich poprzez udział w wystawach i konkursach. Studenci raz do roku dokonują oceny zajęć dydaktycznych. Władze wydziału przeprowadziły ankietę dotyczącą informacji zawartych na stronie internetowej Uczelni dotyczących rekrutacji. Na wizytowanym kierunku udostępnione są dla studentów dwa pomieszczenia przeznaczone do pracy własnej.

#### **Dobre praktyki**

Brak

#### **Zalecenia**

Jednostka powinna wygospodarować pomieszczenie i stworzyć system magazynowania prac semestralnych i dyplomowych studentów oraz prototypów mebli plansz, makiet, dokumentacji technicznych.

#### **8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny**

Kierunek oceniany jest po raz pierwszy, w związku z czym brak jest wcześniejszych zaleceń.